

per mail:

info@purmerend.nl

Burgemeester en Wethouders van Purmerend
Gemeenteraad van Purmerend
Postbus 15
1440AA Purmerend

Uw referentie:

Onze referentie: PurmerendSVPSept2020

Betreft: Stand van zaken biomassacentrales in Purmerend/ SVP drijft op subsidie/ Wat als er geen subsidie meer is op houtstook/ Koerst de gemeente Purmerend richting een financieel debacle?

Nijmegen, 11 september 2020

Geacht college, geachte leden van de raad,

Recent ontvingen wij van de onderstaande beschrijving van de kern van de stadsverwarming in Purmerend.

Kerngegevens Bio Warmte Centrale de Purmer.

Warmtevraag Warmtenet Purmerend	1.150.000 GJ / jaar
Warmteproductie BioWarmteCentrale	936.000 GJ / jaar
Warmteproductie Hulpcentrales	214.000 GJ/jaar
Capaciteit Bio Warmte Centrale	44 MWth
Capaciteit Hulp Warmte Centrales	Waterlandlaan 6 x 15 MWth Verbindingsweg 1 x 35 MWth
Benodigde hoeveelheid houtsnippers	100.000 ton per jaar
Vermeden co2 uitstoot	50.000 ton per jaar
Capaciteit buffer tanks	2 x 4000 m3
Voedingstemperatuur netwerk	75-95 graden Celsius (zomer-winter)
Retourtemperatuur netwerk	63-55 graden Celsius (zomer-winter)

Het betreft dus een 44 MWth BWC van 44 MWth. Daarnaast is er nog 125 MWth opgesteld vermogen op gasstook. Verder zijn er plannen voor de bouw van een 14 MWth BWC aan de Visserijweg. Hiertegen lopen nog procedures als gevolg van bezwaar en beroep door MOB.

Verder lijkt het erop dat in Neck (een buurtschap en voormalig dorp in de plaats Wijdewormer, gemeente Wormerland) door SVP een 'tijdelijke biomassa centrale' van 750 kW is geplaatst.

MOB, Waldeck Pyramontsingel 18, 6521 BC Nijmegen
email: johan@mobilisation.nl; website: www.mobilisation.nl
BTW nr.: NL001313972B80; KvK nr.: 57907358

Stadsverwarming SVP

Quote: "De deelneming in de Stadsverwarming Purmerend BV (SVP) is door de jaren heen het meest risicovolle element in de financiën geweest. De bedrijfsvoering van de Stadsverwarming staat op afstand van de gemeente. SVP staat voor een waarde van ruim € 38 miljoen op de balans van de gemeente. Bij de start van SVP in 2007 was het eigen vermogen en de boekwaarde gelijk aan elkaar. Dat is nu niet meer het geval: het eigen vermogen van SVP is ultimo 2017 nog zo'n € 11,5 miljoen. SVP heeft een lagere solvabiliteit dan de 40% die de Autoriteit Consument en Markt hanteert bij de periodieke beoordeling van warmteleveranciers. SVP draait op 2 jaar na sinds de oprichting in 2007 verlies door afschrijving van hoge investeringen. De prognose is dat SVP met ingang van 2019 winst gaat draaien. SVP opereert in een omgeving met veel onzekerheden: wet-en regelgeving, gasprijs, weer en woningbouw. Eind 2017 had Purmerend naast de deelneming € 8 miljoen uitgeleend aan SVP en € 73,1 miljoen gegarandeerd. Het totale belang van de gemeente in SVP is daarmee zo'n € 120 miljoen".¹

Mede als gevolg van het advies van de Commissie Remkes, het recente SER-advies én de groeiende weerzin onder het publiek tegen het stoken van hout/bossen t.b.v. opwekking van elektriciteit en warmte zijn de risico's nog aanzienlijk toegenomen.

Immers, SER heeft geadviseerd om de subsidies op houtstook af te bouwen.

Voor kolencentrales heeft het Kabinet al toegezegd dat er geen nieuwe subsidies zullen worden verleend. Daarna komen de "gewone" biomassacentrales als van SVP aan beurt. Verder heeft het Kabinet aangekondigd dat emissienormen van BMC's gaan worden aangescherpt. Dit kan ook tot extra kosten leiden. Zonder subsidie op houtstook zou SVP zwaar verliesgevend zijn.

Subsidies

Voor de 44 MWth BMC is in 2013 subsidie toegezegd voor een maximum bedrag van maximaal € 57,3 miljoen. De subsidieperiode eindigt op 31 augustus 2026. Gezien de hierboven geschetste ontwikkelingen kan worden uitgesloten dat in 2026 opnieuw subsidie zal gaan worden verstrekt.

Quote²: "Stadsverwarming Purmerend, qua biomassa-verbruik de grootste van Nederland, heeft afgelopen jaar voor het eerst winst gemaakt. Die winst is vrijwel geheel toe te schrijven aan de SDE+-subsidie, waarbij Purmerend ook nog eens kan profiteren van een oude, royale regeling. Directeur Gijs de Man verdedigt niettemin stadsverwarming als een effectief instrument voor de energietransitie. Tot 2027, want dan loopt de subsidie af. Dan zou aardwarmte in Purmerend de rol van biomassa over moeten nemen. Voor aardwarmte geldt overigens een nog hogere subsidie"

Voor de nog te bouwen BMC aan de Visserijweg is maximaal € 24.2 miljoen toegezegd. De subsidieperiode start 1 november 2021 en eindigt op 31 oktober 2033. Er lopen nog verschillende juridische procedures over dit project. Wij merken hierbij op dat in de aanvraag om subsidie een vermogen van 16 MWth is vermeld, hetgeen betekent dat de installatie Wabo-vergunningplichtig is. Hiervoor is geen Wabovergunning afgegeven omdat volgens opgave van SVP het vermogen < 15 MW zou zijn. In de melding in het kader van het Activiteitenbesluit is sprake van 14 MW, zodat geen Wabovergunning nodig zou zijn.

Het is niet waarschijnlijk dat de bouw volgend jaar al kan beginnen, zelfs niet als alle procedures de toets van de Raad van State zouden doorstaan.

Aangenomen wordt dat SVP niet het risico wil nemen dat er straks geen vergunning meer is als de installatie er eenmaal staat. De risico's voor de gemeente zijn heel groot gezien het bovengenoemde belang van € 120 miljoen.

De gemeente Ede is ook voorzien van een uitgebreid warmtenet zonder dat de gemeente Ede hierin financieel participeert of hiervoor garanties zijn afgegeven.

¹ file:///Users/johanvollenbroek/Downloads/financiele%20verkenning%20Beemster%20over%20Purmerend%20openbaar-1.pdf

² <https://www.stichting-jas.nl/2020/08/stadsverwarming-met-biomassastook.html>

Toekomst

Er is geen toekomst voor het stoken van houtige biomassa ten behoeve van warmteopwekking. De subsidie voor de 44 MWth centrale van SVP loopt over 6 jaar af. Er komt geen nieuwe subsidie meer. De vraag is dan hoe SVP het warmtenet gaat voeden? Weer terug op gas?

Maar dat zou tot een prijsexplosie leiden van de geproduceerde warmte.

Immers, de gasprijs zal de eerstkomende jaren fors toenemen. Hoe gaat Purmerend dit oplossen? Diepe geothermie is waarschijnlijk geen optie. Een mega grote WKO? Warmte onttrekken uit de Gouwzee? Of een andere techniek? Zijn er verkenningen uitgevoerd in deze richting? Hoe het ook zij, gezien de realisatietermijn van dit soort projecten is het belangrijk om hierover op korte termijn een besluit te gaan nemen.

Bouw van biomassacentrale aan de Visserijweg heroverwegen!

Nieuwe huizen dienen als Total Electric te worden uitgevoerd en niet meer te worden aangesloten op een warmtenet. Op den duur is dat veruit de goedkoopste oplossing. Bestaande huizen dienen eerst vergaand te worden geïsoleerd. Hierbij wordt opgemerkt dat een deel van de huizen, die gaan worden aangesloten op de BMC aan de Visserijweg, slecht geïsoleerd zijn. In de juridische procedures is vanuit gemeente en SVP gesteld dat dit een belangrijke reden is om de BMC aan de Visserijweg te bouwen.

Advies

Gezien de potentieel vergaande gevolgen van een faillissement van SVP voor de gemeente wordt geadviseerd om:

1. zo spoedig mogelijk te starten met zoeken naar technisch en financieel haalbare opties om de bestaande 44 MWth BMC én (een deel van) het opgestelde gasvermogen te vervangen;
2. de bouw van de 14 of 16? MWth centrale aan de Visserijweg te heroverwegen en deze stap over te slaan door naar meer duurzame opties te kijken. Immers de bouw van deze centrale zal de financiële risico's alleen nog maar vergroten.

Indien u vragen hebt over het bovenstaande dan wij graag bereid om een toelichting te geven.

Hoogachtend,

Drs. Johan G. Vollenbroek

Voorzitter MOB

Bijlage 1: Prestaties van SVP warmtenet

‘Voor een warmtenet is de zomer heel vervelend,’ zegt Gijs de Man, directeur van de Stadsverwarming Purmerend (SVP). In een tropische week als deze, met overdag een beetje warmtevraag voor douchen en afwassen en ’s nachts vrijwel niets, moet de SVP zijn biomassa-centrale toch dag en nacht brandend houden. En hoewel de klanten vrijwel geen warmte afnemen, moet de ‘afleverset’, het apparaat dat de warmte uit het net in huis aflevert, altijd op temperatuur blijven, anders duurt het te lang voor er warm water uit de kraan komt. Waar het op neer komt, is dat de biomassacentrale nu op ruim een derde van zijn maximale capaciteit draait, bijna alleen maar om de warmteverliezen in het net te compenseren.

In de winter is het beeld gunstiger; het warmteverlies in het net is dan maar weinig hoger, maar de warmtevraag vele malen groter, zodat de SVP relatief efficiënt functioneert. Gemiddeld over het hele jaar is het warmteverlies 32%; dus bijna een derde van de warmte die de SVP produceert, komt niet bij de klant aan. Een derde van de warmte komt niet bij de woningen aan³

Uit de cijfers van het warmte etiket 2019 is het verlies van het warmtenet te berekenen: 0,45 GJ prim/GJ geleverd delen door 0,284 aandeel gas = 1,584. Dat betekent een verlies van 58% op netto verbruik in het net. Landelijk bedraagt dit 35% van netto verbruik (Warmtemonitor 2019).

Niet uitgesloten kan worden dat zelfs veel meer dan een derde van de energie inhoud van het verstookte hout en gas de gebouwen niet eens bereikt.

Volgens een door ons geconsulteerde deskundige is *“het enige alternatief voor biomassa: ultra diepe geothermie want dat moet van 4 km diep komen om de huidige aanvoer temperatuur te halen). Als dit al kan in Purmerend of omgeving heb je alsnog te maken met 30% bijstook (volgens branche) en een COP van 10 i.v.m. met pompen.*

Hier zie je dus de lock-in van grootschalige hoge temperatuur warmtenetten. Afbreken van dit net, isoleren van woningen en tijdelijk gasketels plaatsen en daarna z.s.m. implementeren van hybride warmtepompen lijkt hier de beste oplossing”.

³ <https://www.stichting-jas.nl/2020/08/stadsverwarming-met-biomassastook.html>